

Idegen nyelv elsajátítása Montessori óvodai csoportban

A gyermek első hat éve az abszorbeáló, azaz mindent magába szívó állapot, amelynek szerves része az anyanyelv elsajátításának folyamata. Ebben a korban és ugyan azzal a módszerrel, amellyel az anyanyelvet tanulja a kisgyermek, más idegen nyelvet is könnyű szerrel elsajátít, ha olyan környezetben él, amely erre lehetőséget ad számára.

A legjobb példákat erre a két vagy több nyelvű családokban felnövő gyermekek nyújtják. Az anyanyelvvél párhuzamosan tanult idegen nyelv elsajátítása semmilyen gondot nem okoz, a nyelv választása, a nyelv váltása a két szülő között automatikus. A nyelv tanulás technikája kis gyermek korban tudattalanul, az utánozás által történik. Erre alapozva rendkívüli jelentősége van olyan környezet kialakításának, amelyben a gyermekek az idegen nyelvet könnyedén elsajátíthatják.

Montessori Mária szerint a 0-6 éves korig elsajátított ismeretek meghatározóak a gyermek további életének alakulásában. Az idegen nyelvvel, nyelvekkel való ismerkedésnek a mai modern világunkban kiemelkedő szerepe van. Éppen ezért nagyon fon-

tos, hogy ahol lehet, már az óvodában tegyük lehetővé, hogy játékosan, könnyedén ismerkedjenek egy idegen nyelvvel. Erre a Montessori pedagógia eszközei nagyon sok lehetőséget kínálnak mivel az eszközök bemutatása az alap megnevezések elhangzásával jár. A három lépcsős lecke kiválóan használható idegen nyelv bevezetésére, mivel így módon az új szavak közvetlenül a tárgyakhoz kapcsolódnak, a gyermek összes érzékszerveire hatva hangoznak el. Ezzel létre hozzuk a folyamatot a fogalom – tárgy, fogalom – rögzítés és a passzív szókincs aktivizálása között.

Idegen nyelvű fogalom alkotás a három lépcsős leckével

Az idegen nyelv tanulás elsődleges alapja a világos, egyszerű fogalmak megnevezése, elsajátítása. A Mon-

tessori eszközök bemutatásakor is ugyanazt az elvet követjük, melyet az anyanyelv elsajátításakor tudattalanul már alkalmaztunk saját kisgyermek korunkban illetve gyermekeink anyanyelvre tanításakor. Gondoljunk csak végig, egy édesanya, amikor gyermekét beszélni tanítja, szintén a három lépcsős technikát alkalmazza:

Rámutat az apára: „Apa” majd sokszor elismétli, gondosan artikulálva: „a-p-a, a-pa, a-pa.”

Majd megkérdi: Hol van Apa? – a kisgyermek rámutat: majd megerősítést kap: „Igen, ott van Apa!”

Harmadik lépésként az anya megkérdezi: „Ki az?” – Apa!- mondja a kisgyermek.

Néhány konkrét példa a Montessori eszközök angol nyelven történő bemutatására:

A gyakorlati élet területéről:

A magok kanalazása közben: kulcs szavak:

SPOON, CUP, TRAY, SEEDS – KANÁL, CSÉSZE, TÁLCA, MAGOK.

1. lépcső – a fogalom megnevezése:

This is a spoon. *(Ez egy kanál.)*

This is a cup. *(Ez egy csésze.)*

This is a tray. *(Ez a tálca.)*

These are the seeds. *(Ezek a magok.)*

2. lépcső – a fogalom felismerése:

Where is the spoon? *(Hol a kanál?)*

Where is the cup? *(Hol van a csésze?)*

Where is the tray? *(Hol van a tálca?)*

Where are the seeds? *(Hol vannak a magok?)*

3. lépcső – a szókincs aktivizálása

What is this? *(Mi ez?)*

A gyermek: It is a cup (spoon, tray).

(Ez egy csésze, kanál, tálca)

What are these? *(Mik ezek?)*

A gyermek: These are seeds. *(Ezek magok.)*

Az érzékelést fejlesztő gyakorlatok területéről

Ismerkedés a rózsaszín toronnyal

PINK TOWER – BIG – SMALL, NAGY – KICSI

Első lépcső:

This is big. This is small. – Ez nagy. Ez kicsi.

Második lépcső:

Put the small one here. – Tedd ide a kicsit.

Put the big one there. – Tedd oda a nagyot.

Harmadik lépcső:

What is it like? – Ez milyen?

This is the biggest. – Ez a legnagyobb.

This is the smallest. – Ez a legkisebb.

This is bigger than that one. Ez nagyobb mint az.

A három lépcsős módszert követve, a Montessori eszközök idegen nyelvű bemutatása egyszerű lehetőségeket nyit meg a kisgyermekkorú idegen nyelvt megalapozásához...

A matematika területéről

Minden matematikai eszköz bemutatásakor angolul mondjuk a számokat, angolul számlálunk.

Kozmikus nevelés és az idegen nyelv

A legnagyobb lehetőséget az idegen nyelv iránti érdeklődés felkeltéséhez a kozmikus nevelés adja. A „helyünk a világban” témánál térkép segítségével beszélünk idegen országokról és kultúrákról. Ekkor alkalmunk van ismertetni, hogy minden országban más és más nyelven beszélnek az emberek, hogy milyen fontos az, hogy megértsünk más nyelveket, tudjunk más nyelven is kommunikálni az anyanyelven kívül. – A különböző szemléltető eszközök gazdag lehetőséget nyújtanak az idegen nyelv szavainak három lépcsős elsajátításához.

A biológia és a földrajz területéről

Előzőekhez hasonlóan az állatokat és növényeket ábrázoló makettekhez, képekhez vagy a természet megfigyelése során mindig megtanítjuk a megfelelő angol kifejezést. Ugyanígy a térkép tanulmányozása és az egyes földrészek, országok megnevezésekor megtanítjuk annak angol nevét is.

Összegzés

Az óvodáskorú gyermekek idegennyelv-fejlesztésére a Montessori módszer keretén belül bőven adódik lehetőség. A megértést és elsajátítást nagymértékben segíti, hogy a Montessori pedagógiai eszközök magas esztétikai és didaktikai kritériumai biztosítják a gyermekek kellő motivációját az idegen nyelvtanulással való játékos ismerkedéshez. Ha az óvopedagógus a nyelvi fejlesztést összekapcsolja az óvodai élet aktuális eseményeivel, a Montessori foglalkozásokba az anyanyelven kívül bevezeti az idegen nyelvet, sikereket érhet el és megalapozhatja a kisgyermekek későbbi, tudatos nyelv tanulását. A kellemes, bátorító légkörben, az óvopedagógussal közösen végzett tevékenység a korai nyelvsajátítás egyik legsikeresebb módja.

Szabó Heléna

óvodavezető,

Angolpalánta Montessori Óvoda, Fót